AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 23.9.2005
COM(2005) 456 végleges

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

az elért haladásról szóló első évi jelentés az európai szerződésjogról és a közösségi vívmányok felülvizsgálatáról

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

az elért haladásról szóló első évi jelentés az európai szerződésjogról és a közösségi vívmányok felülvizsgálatáról

(EGT vonatkozású szöveg)

1. BEVEZETÉS

Ez a jelentés az európai szerződésjogról és a közösségi vívmányok 2004-es felülvizsgálatáról szóló bizottsági közlemény („a 2004-es közlemény”)[1] megjelenése óta az európai szerződésjogi (ECL) kezdeményezésben és a közösségi vívmányok felülvizsgálatában elért haladást foglalja össze, valamint felvázolja a fő politikai kérdéseket.

Ez a jelentés, amely az első az évente megjelenő jelentések sorában, teljesíti a Bizottság 2004-es közleményében a Tanács[2] és az Európai Parlament (EP)[3] felé tett kötelezettségvállalását.

A projektet az Európai Tanács is támogatta, amely a 2004. november 5-i következtetéseiben[4] elfogadta az Európai Tanács tamperei ülés eredményeinek utánkövetéseként az úgynevezett Hágai Programot[5], amely szintén tartalmazza a közös referenciakeretet (CFR). Ezt követően a Bizottság a CFR-t felvette a 2005. május 10-i cselekvési tervébe[6], amihez a Tanács[7] is hozzájárult. Továbbá az EP a Bizottság 2005-ös jogalkotási és munkaprogramjáról szóló állásfoglalásában[8] felkéri a Bizottságot az ECL projekt folytatására, valamint hangsúlyozza azon óhaját, hogy teljes mértékben vonják be a projektbe.

2. A CFR ELKÉSZÍTÉSE

2.1. Kutatási hálózat

Egy 2002. decemberi ajánlattételi felhívást követően beérkezett ajánlatok értékelése az európai jogi hagyományokat széles körben lefedő kutatási hálózat kiválasztásához vezetett[9]. A kutatást a kutatók által javasolt olyan munkacsomagokban szervezték meg, amelyek a 2007 végére elkészítendő CFR-tervezet részét fogják képezni.

---

1 COM(2004) 651 végleges, HL C 14., 2005.1.20., 6. o.
2 HL C 246., 2003.10.14., 1. o.
3 P5_TA(2003)0355.
4 14292/04 tanácsi dokumentum, 2004.11.5.
5 14292/04 tanácsi dokumentum I. melléklete.
6 COM (2005) 184 végleges.
7 9778/2/05 REV 2 tanácsi dokumentum, 2005.6.10.
8 P6_TA-PROV (2005) 0053.
9 További részleteket lásd: ftp://ftp.cordis.lu/pub/citizens/docs/kickoff_p7_p8_2004.pdf

2.2. A CFR-hálózat

2.2.1. A CFR-hálózat létrehozása

Egy szándéknyilatkozat benyújtására vonatkozó felhívást[10] követően létrehozták a CFR-ben járatos szakértők hálózatát (a továbbiakban: a CFR-hálózat). Részvételük biztosítja, hogy a kutatás figyelembe veszi azokat a gyakorlati összefüggéseket, amelyekben a szabályokat alkalmazni kell, valamint a felhasználók igényeit.

A szakértők kiválasztása négy kritériumon alapult: a jogi hagyományok különféleségén, a gazdasági érdekeltségek egyensúlyán, a szakértelmen és az elkötelezettségen. A kiválasztást két értékelési fordulóban folytatták le, amelyek közül a második a szakmai és a földrajzi képviselettel kapcsolatos kezdeti hiányosságok orvoslását célozta. A hálózat jelenleg 177 tagból áll és széleskörűen képviseli a tagállamokat és a szakmákat[11]. A tagok listája nyilvánosan hozzáférhető[12].

2.2.2. A CFR-hálózat munkája

A CFR-hálózat a 2004. december 15-i konferenciával kezdte meg munkáját. Hozzájárulását a teljes kutatási folyamat során a kutatási anyagokra tett észrevételei révén biztosítja majd, amelyeket munkaértekezleteken és az e célt szolgáló honlapon tárgyalnak majd meg.

Ebben a szakaszban 32 témakört jelöltek ki arra, hogy 2007 vége előtt megtárgyalják. A CFR-hálózat tagjai szakterületük és az egyedi kutatási területeken való érdekeltségük alapján vetették nyilvántartásba magukat. Mivel a munkaértekezleteknek érdemi tárgyalásokat kell lehetővé tenniük, a csoportok méretét korlátozni kell. A munkaértekezletek résztvevőit ugyanazon kritériumok alapján választják ki, mint általában véve az érdekelt részvevőket. Azokat a CFR-hálózati tagokat, akik nem vehetnek részt a munkaértekezleteken, arra kérik fel, hogy észrevételeiket írásban nyújtsák be.

A CFR-hálózati tagok bevonása a kutatási munkába jelenleg a következő módon szerveződik:

- A munkaértekezletek előtt a kutatási tervezeteket felteszik az e célt szolgáló honlapra. A CFR-hálózat azon tagjait, akik a konkrét témakörben való érdekeltségüket regisztráltatták, felkérik a tervezetek vizsgálatára és észrevételeik megtételére.

- A munkaértekezletek után a CFR-hálózati szakértőket felkérik a vitához fűzött hozzászólásaik írásbeli összefoglalására. A Bizottság jelentést készít, amely tükrözi a CFR-hálózat tagjai által a munkaértekezleten felvetett észrevételeket, az írásbeli hozzászólásaikat és a kutatók reagálásait. A jelentések kimondottan azonosítanak politikai kérdéseket, különösen azokat, amelyek a fogyasztóvédelmi szerződésjogi közösségi vívmányokra, valamint a horizontális kérdésekre vonatkoznak.

- A kutatóknak hat hónap áll rendelkezésére, hogy oly módon reagáljanak a bizottsági jelentésben összefoglalt CFR-hálózati észrevételekre, hogy azokat vagy felveszik a felülvizsgált tervezeteikbe, vagy véleménykülönbség esetén indoklást adnak.

---

10 HL S 148., 2004.7.31.

11 Lásd a mellékletet.

12 http://europa.eu.int/comm/consumers/cons_int/safe_shop/fair_bus_pract/cont_law/common_frame_ref_en.htm

2005 márciusa óta a következő munkaértekezleteket tartották meg: Szolgáltatási szerződések (március 11.); Franchise, képviselet, forgalmazás (március 16.); Személyes biztonság (április 19.); Megbízás nélküli ügyvitel (április 29.); Jogalap nélküli gazdagodás (május 20.); A szerződés fogalma és funkciói (június 7.), valamint A fogyasztó és a szakember fogalma (június 21.).

2.3. A tagállamok szakértőinek hálózata

A CFR tagállami szakértőinek hálózatát a tagállamok jelölései alapján hozták létre. A tagok listája nyilvánosan hozzáférhető[13]. A hálózat a 2004. december 3-i első munkaértekezletével kezdte meg munkáját[14]. A 2005. május 31-i második munkaértekezletet a CFR-rel kapcsolatos munka során felmerült eljárási és tartalmi kérdések felülvizsgálatának szentelték[15].

2.4. Honlap

A Bizottság célzottan létrehozott egy olyan honlapot, amelyhez a CFR-hálózati tagok, a tagállamok szakemberei és az EP rendelkezik hozzáféréssel. A CFR folyamat során minden vonatkozó dokumentumot, pl. a kutatók tervezeteit, a CFR-hálózati észrevételeket, a bizottsági munkaértekezletek jelentéseit felteszik a honlapra.

2.5. Európai vitafórum

A 2004-es közleménnyel összhangban az első Európai vitafórumot, amely fórum célja időről időre megteremteni a találkozási lehetőséget mindazok számára, akik politikai vagy szakmai szinten hozzájárulnak a CFR kidolgozásához – különösen a CFR-hálózatok tagjait és a tagállamok szakértőit – 2005. július 7–8-ára ütemezték Londonban, az Egyesült Királysággal közös elnökség alatt. A konferenciát a londoni terrortámadások miatt el kellett halasztani. Jelenleg 2005. szeptember 26-ára ütemezték át. A következő Európai vitafórumot az Ausztriával közös elnökség alatt 2006. május 25–26-ára tervezik Bécsben.

2.6. A CFR kidolgozásának első szakaszában felmerült kérdések

2.6.1. A CFR-hálózat és a közösségi vívmányok felülvizsgálata

Amint azt a 2004-es közlemény jelezte, a CFR elkészítése során feltárt jelentőségteljes megállapításokat (pl. fogalommeghatározások, modellszabályok) a fogyasztóvédelem területén fogják megvizsgálni a fogyasztóvédelmi közösségi vívmányok felülvizsgálatának összefüggésében. A közösségi vívmányok felülvizsgálata ezután alapjául szolgál a szélesebb körű CFR kidolgozásának. A Bizottság hangsúlyozza, hogy a CFR elkészítését egyértelműen politikai szempontokra kell összpontosítani, mert így biztosíthatják a folyamat jobb működését és hatékonyságát. A Bizottság ezért kifejezetten elsőbbségben részesíti az olyan kérdéseket, amelyek a fogyasztóvédelmi szerződésjogi közösségi vívmányokra és más, szerződésjoggal kapcsolatos közösségi vívmányokra vonatkoznak.

---

13 Lásd a 12. lábjegyzetet.
14 Lásd a 12. lábjegyzetet.
15 Lásd a 12. lábjegyzetet.

2.6.2. Eljárásbeli kérdések

A CFR folyamaton belül elengedhetetlen fontosságú az együttműködés hatékonysága. A Bizottság ezért a CFR-hálózaton belüli munkát fejleszteni kívánja, különösen a CFR-hálózat hozzájárulásának hatékonyságát szándékozik fokozni. Ahogyan erről már korábban döntés született, a Bizottság 2005 második felétől egy hónapról két hónapra hosszabbítja azt az időtartamot, amely során a CFR-hálózat tagjai a kutatók tervezeteit vizsgálhatják.

A Bizottság által a CFR-hálózati munkaértekezleteken, valamint a tagállami szakértőkkel folytatott tárgyalásokon kiosztott kérdőívek értékelése nagyon hasznosnak bizonyult. Ezzel a háttérrel a CFR folyamat tökéletesítése érdekében a Bizottság:

- Elsőbbségben részesíti azokat a témaköröket/munkaértekezleteket, amelyek fontosak a fogyasztóvédelmi közösségi vívmányok felülvizsgálata szempontjából, és esetleg bővítik a témakörök/munkaértekezletek listáját a közösségi vívmányokra vonatkozó kérdésekkel.

- Intézkedik a tervezeteken belüli jelzésekről, amelyek jelzik, hogy a szabályok mely részei vonatkoznak kifejezetten a CFR elsődleges használatára, azaz a közösségi vívmányok felülvizsgálatára, és mely részek nyújtanak kiegészítő információkat a tagállamok általi esetleges felhasználásra az irányelvek végrehajtásakor.

- Nagyobb rugalmasságot vezet be a munkaértekezletek menetrendjében (pl. ahol ez helyénvaló, „tervezet megfogalmazó csoportokat” szervez, hogy azok egyedi kérdésekről javaslattervezeteket fogalmazzanak meg; a munkaértekezleteken belül küldötteket jelöl ki a horizontális koherencia biztosítására).

- Tovább vizsgálja a vita lezárásának lehetőségét azokban az esetekben, amikor egy munkaértekezletet már megtartottak.

- Felkéri a kutatókat, hogy még a munkaértekezlet előtt nyújtsanak be olyan átfogó vázlatot, amely összefoglalja a tervezet kulcsfontosságú kérdéseit.

- A CFR-tervezet általános szerkezetéről munkaértekezleteket szervez.

- Felkéri a tagállamok vagy az EP képviselőit, hogy a CFR munkaértekezletekről készítsenek jelentéstervezeteket. A Bizottság fenntartja a jogot, hogy felülvizsgálja a jelentéstervezeteket a semleges és következetes jelentéstétel biztosítása érdekében.

2.6.3. Horizontális tartalmi kérdések

A tartalmat illetően a Bizottság az érdekelt felekkel és a tagállamokkal folytatott viták fényében a következőket kívánja kiemelni:

- A fogyasztóvédelmi közösségi vívmányok felülvizsgálatának feltáró szakaszában felmerülő kérdéseket a Bizottság bevonja a CFR-folyamatba.

- Az elvont jogi fogalmak meghatározásai nélkülözhetetlenek a CFR elkészítéséhez, és bele kell őket foglalni a tervezetekbe. Amikor ágazat-specifikus megkülönböztetésre van szükség, ezt ki kell emelni és meg kell magyarázni. A meghatározásoknak szoros összhangban kell lenniük a kidolgozott szabályokkal.

- A CFR-tervezet teljes körű következetessége döntő fontosságú: az általános és az egyes területek szerződésjoga közötti összefüggést tisztázni kell. Horizontális kérdésekben következetes megoldásokat kell találni. A szabályok alkalmazási körét tisztázni kell.

- A politikai döntéseket világosan meg kell határozni és meg kell magyarázni, különösen a kutatók vázlatában és a szabálytervezetekhez kapcsolódó észrevételekben.

- Hangsúlyozni kell, hogy a szerződési szabadság elve a folyamatban döntő fontosságú. Amennyiben a szabályok kötelező jellegűek, ezt tisztázni és indokolni kell a tervezetekben.

- A megfelelő különbségtétel a vállalatközi (B2B) és a fogyasztói (B2C) szerződések között kimagasló fontosságú. A fogyasztóvédelmi jog kiigazítja a fogyasztó és a kereskedő közötti strukturális egyenlőtlenségeket, ezért egyes politikai döntéseket esetleg másképpen értelmeznek B2C környezetben, mint B2B környezetben. A kellőképpen differenciált megoldások lehetővé tétele érdekében az az eseti megközelítés tűnik megfelelőnek, amely azonosítja, hogy hol van szükség külön fogyasztóvédelmi szabályokra, és amely ezekben az esetekben eltéréseket javasol az általános szabályoktól.

A Bizottság felkéri majd a kutatókat, hogy fontolják meg ezeket a kérdéseket, amikor jövőbeli vagy felülvizsgált tervezeteket készítenek.

3. A FOGYASZTÓVÉDELMI KÖZÖSSÉGI VÍVMÁNYOK FELÜLVIZSGÁLATA

Azért, hogy jobban megvalósítsa a jobb szabályozás céljait, valamint hogy részesüljön az ECL projekt szinergiáiból, a Bizottság a keretszabályozás egyszerűsítése és kiegészítése érdekében megkezdte a közösségi vívmányok felülvizsgálatát. A felülvizsgálati folyamatot a 2004-es közlemény vázolja fel és hagyatkozik a fogyasztóvédelmi közösségi vívmányok példájára, mivel az a szerződésjog esetében jelentőséggel bír. E jelentés célja a folyamat részletesebb körvonalazása, és ez is példán alapuló megközelítést követ. A felülvizsgálatban elért haladást az alábbiakban ismertetjük úgy, hogy a hangsúly a folyamatra kerül, de az egyedi fogyasztóvédelmi irányelvekről szóló egyes előzetesen tett megállapítások és a lehetséges eredmények ugyancsak előterjesztésre kerülnek.

3.1. Az eljárás

A Bizottság még csak a feltárási szakaszban van, amely a fogyasztóvédelmi irányelvek tagállamok általi átültetésének és alkalmazásának elemzéséből áll. Ez elengedhetetlen fontosságú ahhoz, hogy azonosítani tudják a szabályozási problémákat, a belső piaci korlátokat és a fogyasztóvédelmi hézagokat, valamint értékelni tudják, hogy azok a létező irányelvek hibáiból, vagy egy vagy több tagállamban a helytelen végrehajtásból vagy alkalmazásból származnak-e.

Tudósok és jogi szakemberek hálózata végzi jelenleg a Bizottság megbízásából az összehasonlító jogi elemzést. Ez az elemzés kiegészíti majd a Bizottság átültetést érintő ellenőrzését. Megvizsgálja az irányelvek átültetését a tagállamokban, beleértve a vezető nemzeti joggyakorlatot és a közigazgatási határozatokat. A kutatók javaslatokat tesznek majd a közösségi vívmányok ésszerűsítésére és egyszerűsítésére annak érdekében, hogy megszűnjenek az esetleges következetlenségek, átfedések, belső piaci korlátok és a versenyhelyzet torzulásai. A tanulmány nyilvánosan 2006 őszén lesz hozzáférhető.

A Bizottság a fogyasztóvédelmi közösségi vívmányok felülvizsgálatáról szóló, átfogó dokumentumot szándékozik kiadni. Ezt a dokumentumot várhatóan 2006 első felében fogják közzétenni.

A Bizottság széles körű egyeztetést kíván folytatni, amelynek eredményeit majd nyilvánosságra hozza. Az EP-t rendszeresen tájékoztatjuk a megállapításainkról és a munka haladásáról. A 2004-es közlemény jelzése szerint a tagállamok szakértőiből állandó munkacsoportot alakítanak; a csoport első ülését 2005 őszén tartja meg. A rendszeres egyeztetések az érdekelt felekkel hivatalosan a jelentés 2006-os közzétételével kezdődnek. Az érdekelt felek azonban korábban is tehetnek észrevételeket és nyújthatnak be tájékoztatást a Bizottságnak.

Bár nem hoztak végleges döntést az egyeztetés formájáról, a nemzeti szakértőket és érdekelt feleket fel fogják kérni néhány irányelv egyedi vizsgálatára, miközben külön munkaértekezleteket szervezhetnek a „horizontális" kérdések, beleértve a fogalommeghatározások és a jogorvoslatok tárgyalására.

Az egyeztetési eljárás lezárja a feltárási szakaszt. A Bizottság értékelni fogja a különböző politikák közötti választási lehetőségeket és megvizsgálja a szabályozási intézkedések szükségességét.

Bár még mindig túl korai az egyedi irányelvekről következtetéseket levonni, az eddig elvégzett munka az egységár kérdéséről[16], a jogsértések megszüntetésére irányuló eljárásokról[17], az időben megosztott használatról[18] és a távértékesítésről[19] szóló irányelvekről tesz előzetes megállapításokat. Fontos megjegyezni, hogy ezen irányelvek vizsgálatakor a Bizottság elismerte a megfelelő végrehajtásuk biztosításának szükségességét, beleértve az önszabályozó intézkedéseket is. A fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló rendelet[20] alapján létrehozandó bizottság hasznosan fog hozzájárulni a felülvizsgálathoz.

3.2. Előzetes megállapítások az átültetésről

3.2.1. Az egységár kérdése

Az irányelv széles mérlegelési szabadságot hagy egyes fő rendelkezéseinek végrehajtásában. Ez elég eltérő átültető intézkedésekhez vezetett. Először is, a metrikus egységek alternatívájaként az irányelv megengedi a tagállamokban az egyes termékek értékesítésében széleskörűen és hagyományosan használt mennyiségi egységek használatát. Ez a Közösség területén különböző mennyiségi egységek használatához vezetett e termékek tekintetében. Az azonban még nem világos, hogy ez milyen mértékben akadályozza az ár-összehasonlításokat és a vállalkozások azon képességét, hogy más tagállamokban telepedjenek le.

Ezen felül a tagállamok mentességeket vezethetnek be az egységár feltüntetésének általános kötelezettsége alól azon az alapon, hogy a jelzés nem lenne hasznos, vagy zavaró lenne. A tagállamok eltérő módokon éltek ezzel a lehetőséggel. A Bizottság tudatában van annak, hogy ez problémát jelent, amely abból fakad, hogy a nem élelmiszerjellegű termékek csak kisebb

---

16 98/6/EK irányelv, 1998.2.16., HL L 80., 1998.3.18., 27. o.
17 98/27/EK irányelv, 1998.5.19., HL L 166., 1998.6.11., 51. o.
18 94/47/EK irányelv, 1994.10.26., HL L 280., 1994.10.29., 83. o.
19 97/7/EK irányelv, 1997.5.20., HL L 144., 1997.6.4., 19. o.
20 2004/2006/EK rendelet, 2004.10.27., HL L 364., 2004.12.9., 1. o.

hányada értékesíthető egységáron (pl. festék, fa). Kétségesnek tűnik egy olyan szabály kialakítása, amely minden esetre illik.

Végül az irányelv egy átmeneti időszakon belül megengedi az eltérést az egységárak feltüntetésének általános kötelezettsége alól a kisméretű kiskereskedelmi vállalkozások esetében. Mivel azonban az irányelv nem tartalmazza a „kisméretű kiskereskedelmi vállalkozások" meghatározását, a tagállamok az eltérés kedvezményezettjeit következetlen kritériumokra hivatkozva jelölték ki. Az nem világos, hogy a legtöbb érintett földrajzi piac helyi jellegét figyelembe véve ez okozhat-e komoly problémát.

Mindenesetre, mivel az árfeltüntetések kereskedelmi gyakorlatot képeznek, akár szerepelnek reklámban, akár nem, az irányelv vonatkozó rendelkezéseit össze kell egyeztetni a nemrégiben keletkezett, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvvel[21].

3.2.2. Jogsértés megszüntetésére irányuló eljárások

A jogsértések megszüntetésére irányuló eljárásokról szóló irányelv alapján a tagállamok által a Bizottságnak bejelentett legtöbb szerv vagy szervezet fogyasztóvédelmi szervezet. Eddig egyikük sem kezdeményezett határokon átnyúló, jogsértés megszüntetésére irányuló eljárást. E munkának segítenie kell a fő akadályok azonosítását, amelyek akadályokba azok a szervezetek ütközhetnek, amelyek más tagállamban kezdeményeznek jogsértés megszüntetésére irányuló eljárást.

Az egyesült királyságbeli Office of Fair Trading (OFT) kezdeményezte az eddigi egyetlen ügyet. Egy belga társaság kérés nélkül küldött csomagküldő kereskedői katalógusokat egyesült királyságbeli lakóknak, együttesen egy nyereményről szóló értesítéssel. A fogyasztókkal elhitették, hogy vásárolniuk kell a katalógusból ahhoz, hogy biztosítsák az állítólagos nyereményt. A nyerteseket azonban előzőleg kiválasztották és a címzettek túlnyomó többsége valószínűleg nem kapta meg a nyereményt. Az OFT azt állította, hogy a nyereményről szóló értesítések megtévesztették a fogyasztókat és a belga bíróságoknál a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárást kezdeményezett. Ez utóbbi a reklámozás beszüntetését rendelte el.

A fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló rendelet létrehoz egy, a fogyasztók gazdasági érdekeit védő hatósági hálózatot, részben összehangolja a hatóságok vizsgálati hatásköreit és kölcsönös segítségnyújtást biztosít. Az OFT így lehetőséget kap majd arra, hogy végrehajtási intézkedések elfogadására kérje fel a hozzá hasonló belga hatóságot.

3.2.3. Az időben megosztott használat

A fogyasztók időben megosztott használattal kapcsolatos problémái komoly kihívást jelentenek. A Bizottsághoz számos panasz érkezik, főleg fogyasztóktól és az EP-től, amelyek spanyolországi, illetve kisebb mértékben portugáliai és ciprusi, időben megosztott használattal kapcsolatosak. Az Európai Fogyasztóvédelmi Központokból érkező bizonyítékok úgy tűnik, hogy alátámasztják a probléma jelentősségét.

---

[21] 2005/29/EK irányelv, 2005.5.11., HL L 149., 2005.6.11., 22. o.

A fő kérdések a következők:

- Az új termékek az időben megosztott használatra vonatkozó jogszabályok hatályán kívül esnek (pl. holiday clubok, kevesebb mint 3 évre szóló szerződések és hajókon lévő szálláshelyekre vonatkozók szerződések);

- Az értékesítést megtévesztő módon bonyolítják, és nem nyújtanak elég tájékoztatást a fogyasztónak a termékről és a türelmi időről;

- Agresszív eladási technikák, pl. erőszakos eladási módszerek;

- Az irányelv által betiltott óvadékok visszafizetése körüli problémák.

Ezek közül a problémák közül néhánnyal – a megtévesztő és erőszakos értékesítési gyakorlatokkal kapcsolatosakkal – a nemrégiben keletkezett, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv fog foglalkozni.

3.2.4. A távértékesítés

A távértékesítésről szóló irányelv felülvizsgálata eddig megerősítette az egyes meghatározások tisztázásának és a kifejezések következetesebb használatának szükségességét, mind ebben, mind pedig a többi irányelvben. Jó példa erre a „munkanapok" és a „napok" említése az irányelvben, valamint az eltérő „minimális" türelmi idők, amelyek a különböző fogyasztóvédelmi eszközökben szerepelnek[22].

Ennél lényegesebb meghatározásbeli problémák is felszínre kerültek. Az Európai Bíróság egyik nemrégiben született döntésében[23], amely során a „közlekedési szolgáltatások" jelentéséről az OFT előzetes döntéshozatalt kért, a Bíróság tágabb értelmezést alkalmazott, mint amit a Bizottság vagy az OFT ajánlott, és kizárta az irányelv alkalmazását az autókölcsönzési szolgáltatások esetében.

Az irányelv alóli egyes mentességek a gyakorlatban szintén problémákat okoznak. Például az árveréseket kizárták az irányelv hatálya alól, bár néhány tagállam úgy döntött, hogy csak bizonyos fajta árveréseket zár ki. Egyes honlapok azonban aukciós házakat és rögzített árú vásárlást egyesítenek. Ez utóbbi esetben az irányelv rendelkezései alkalmazandóak, amennyiben B2C ügyletekről van szó. Ez összezavarhatja a fogyasztókat.

Hasonlóképpen az új technológiák és értékesítési gyakorlatok az egyes fogalommeghatározások megfelelőségének vizsgálatát teszik szükségessé. Például „tartós adathordozón" kell megerősíteni írásban az információt. Néhány tagállamnak aggályai vannak, hogy hogyan értelmezze ezt a kifejezést az sms-ben (azaz mobiltelefonon keresztül küldött rövid szöveges üzenetek) kötött szerződések összefüggésében. Az ilyen kérdések megvizsgálásakor a Bizottság természetesen figyelembe veszi a hasonló fogalmak értelmezését más közösségi eszközökben, mint például a pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról szóló irányelvben[24].

---

22 A különböző türelmi időkkel kapcsolatos problémákat már az irányelv elfogadásakor felismerték, lásd a Tanács és az Európai Parlament nyilatkozatát, HL L 144., 1997.6.4., 28. o.

23 C-336/03 *Easycar (UK) Ltd v. Office of Fair Trading.*

24 2002/65 irányelv, 2002.9.23., HL L 271., 2002.10.9., 16. o.

A Bizottság azt is áttekinti, hogy mennyire könnyen alkalmazható az irányelv a gyakorlatban. Az irányelv egyes szempontjai jelentettek a vállalkozások vagy a fogyasztók számára problémát? Például az, hogy a türelmi idő különböző napokon kezdődhet a termékek vagy a szolgáltatások esetében, összezavarta a fogyasztókat, illetve akadályt jelentett a vállalkozások számára, amennyiben a szerződés egyaránt vonatkozott termékekre és szolgáltatásokra is?

Még általánosabban véve, az irányelv felülvizsgálata a más közösségi eszközökkel való kölcsönhatásának figyelmes vizsgálatát teszi szükségessé mind a fogyasztóvédelem (pl. a szervezett utazási formákról[25] szóló és az időben megosztott használatról szóló irányelv előzetes információnyújtási követelményeivel való kölcsönhatások; olyan termékek, mint a részletvásárlás vagy a lízing, pénzügyi szolgáltatásnak számítanak-e ezen irányelv és/vagy a pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról szól irányelv szempontjából), mind más területeken, mint például az adatvédelem és az elektronikus kereskedelem területén.

3.3. Lehetséges eredmények

Amennyiben a feltáró szakasz során a Bizottság arra talál bizonyítékot, hogy a közösségi vívmányokat felül kell vizsgálni vagy ki kell egészíteni, a Bizottság elvileg két választási lehetőség közül választhat:

a) a meglévő irányelvek egyenkénti felülvizsgálatából álló vertikális megközelítést (pl. az időben megosztott használatról szóló irányelv felülvizsgálata) vagy egyes meghatározott ágazatok szabályozását (pl. egy, a turizmusról szóló irányelv, beleértve a szervezett utazási formákról szóló és az időben megosztott használatról szóló irányelv rendelkezéseit);

b) egy horizontálisabb megközelítést, amely egy vagy több kereteszközt fogad el a közösségi vívmányok közös kérdéseinek szabályozására. Ez(ek) a kereteszköz(ök) egységes fogalommeghatározásokat nyújtanának és szabályoznák a fő fogyasztói szerződéses jogokat és jogorvoslatokat.

A horizontális megközelítés szerint a Bizottság például készíthetne egy irányelvet az áruk B2C adásvételi szerződéseiről. Ez következetesen szabályozná az adásvétel szerződéses szempontjait, amelyek jelenleg több irányelvben oszlanak meg (pl. a fogyasztási cikkek adásvételéről[26] szóló, a tisztességtelen szerződési feltételekről[27] szóló, a távértékesítésről szóló és a házaló kereskedésről[28] szóló irányelv). A jobb szabályozási alapelveknek megfelelően ez az eszköz jelentősen ésszerűsítené a keretszabályozást, mivel minden érintett meglévő irányelv vonatkozó rendelkezéseit egy új irányelvben rendszerezné. A meglévő irányelvek azon részei maradnának hatályban, amelyek értékesítési technikákra (pl. egyes távközlő eszközök használatának korlátozása) és szolgáltatásokra vonatkoznak. Amennyiben ez lehetséges és szükséges, a jövőben ezeket különálló kereteszköz(ök) szabályozhatná(k). A horizontális megközelítés szükség esetén nem zárná ki a vertikális megoldásokat.

Bármelyik megközelítést választják is, a közösségi vívmányok felülvizsgálata és az ECL kezdeményezés között keletkező szinergiát hasznosítani fogják.

---

[25] 90/314/EGK irányelv, 1990.6.13., HL L 158., 1990.6.23., 59. o.
[26] 1999/44/EK irányelv, 1999.5.25., HL L 171., 1999.7.7., 12. o.
[27] 93/13/EGK irányelv, 1993.4.5., HL L 95., 1993.4.21., 28. o.
[28] 85/577/EGK irányelv, 1985.12.20., HL L 372., 1985.12.31., 31. o.

A fogyasztóvédelmi közösségi vívmányok felülvizsgálatára vonatkozó bármilyen határozatról hatásvizsgálat készül. A jobb jogalkotásról szóló intézményközi megállapodással[29] összhangban az eredményeket az EP, a Tanács és a nyilvánosság rendelkezésére bocsátják.

4. MÁS FEJLEMÉNYEK

4.1. A cselekvési terv II. intézkedése

A 2003-as cselekvési tervben a Bizottság vállalta annak vizsgálatát, hogy elő tudja-e mozdítani az EU egész területén alkalmazandó szabvány szerződéses feltételek (STC-k) magánfelek általi kidolgozását, nevezetesen egy olyan honlap üzemeltetésével, amelyen a piaci szereplők a tárgyhoz tartozó információkat egymással kicserélhetnék.

Alapos vizsgálat után a Bizottság úgy tekinti, hogy nem alkalmas az ilyen honlap üzemeltetése a következő okokból:

- Amennyiben az STC-knek minden EGT-n belüli jogrendszerben végrehajthatóknak kell lenniük, akkor a legszigorúbb nemzeti jogszabálynak kell megfelelniük. A Bizottság úgy véli, hogy az olyan felek, akik nem folytatnak tevékenységet az EU minden jogrendszerében, és különösképpen nem a legszigorúbb nemzeti jogrendszerek joghatósága alatt, esetleg nem lesznek motiváltak az ilyen STC-k használatára. Ez nagy mértékben lecsökkentené azon gazdasági szereplők körét, akik egy ilyen gyakorlat előnyeiből részesülnének.

- Az STC-ket jellemzően egy meghatározott ágazat számára dolgozzák ki. Nehéz belátni, hogyan lehetnének egy meghatározott ágazat számára kidolgozott szerződéses feltételek használhatóak a gazdaság más ágazatai számára.

- A jogalkotási változtatások növekvő üteme az STC-k folyamatos naprakésszé tételét teszi szükségessé. A Bizottság honlapjára feltett STC-k így gyorsan elvesztenék hasznosságukat.

- Az STC-k folyamatos felülvizsgálatának szükségessége és összetettségük azt jelenti, hogy az STC-k naprakésszé tétele a jogi tanácsadás díjai miatt nagy költségeket von maga után. A Bizottság kétli, hogy azok a felek, akik jelentős összegeket fektetnek az STC-k kidolgozásába és naprakésszé tételébe, lelkesednének azért a gondolatért, hogy a végeredményt versenytársaikkal költségtérítés nélkül osszák meg.

- A Bizottság már a cselekvési tervben és a 2004-es közleményben kijelentette, hogy a honlapra feltett STC-kért kizárólag az azokat a honlapra feltevő felek viselik a felelősséget, a Bizottság bármiféle felelősségvállalása nélkül az STC-k jogi vagy kereskedelmi érvényességéért. Amennyiben azonban a honlapra feltett STV-ket nem ellenőrizték annak tekintetében, hogy érvényesek-e és minden EU-n belüli jogrendszerben végrehajthatóak-e, vagy hogy az EK-jogszabályoknak megfelelnek-e, ez nagy mértékben csökkentené e cserefórum értékét.

---

[29] HL C 321., 2003.12.31., 1. o.

Tekintettel a szükséges funkciókkal ellátott honlap üzemeltetésének előre jelzett, magas költségeire, eltekintve a fordítási költségektől, valamint a fentiek fényében, a Bizottság úgy döntött, hogy nem hoz létre honlapot az STC-k cseréjére.

4.2. Egy szabadon választható eszköz időszerűsége az ECL-ben (26. rendszer)

A pénzügyi szolgáltatások terén a Bizottság a pénzügyi szolgáltatási politikáról szóló zöld könyvében (2005–2010)[30] tudomásul veszi az úgynevezett „26. rendszerről" szóló vita kialakulását, amely érintetlenül hagyná a 25. szabálycsoportot. A Bizottság a felhívásra válaszul az ilyen 26. rendszereket egy megvalósíthatósági tanulmány kezdeményezésével bővebben feltárná, pl. az egyszerű (meghatározott időre szóló élet-) biztosítási és megtakarítási termékek terén. Az egyedi lakossági termékek tekintetében a Bizottság az akadályok azonosítására és a lehetséges megoldások megvizsgálására olyan fórumcsoportok létrehozására is javaslatot tesz, amelyek az iparágat és a fogyasztói érdekeket képviselő szakértőkből állnának. E munkát átfogó kutatás fogja támogatni. Továbbá a Bizottság a jelzáloghitel az EU-ban című zöld könyvében[31] üdvözli a jelzáloghitel-szerződéseknek pl. a 26. rendszer eszközén keresztül megvalósuló szabványosításának érdemeiről szóló nézeteket, valamint jelzi, hogy egy ilyen rendszert a nemzeti szabályok mellett létező, de az azok helyébe nem lépő olyan jogi eszközzel lehetne bevezetni, amely választási lehetőségként állna a szerződő felek rendelkezésére.

---

30 COM(2005) 177 végleges.

31 COM(2005) 327 végleges.

Annex: CFR-net members; overview

Country	Business					Legal professions					Consumers' org.	Total
	Industry	Trade	Services	Financial Services	General	Lawyers	Judges	Notaries	Arbitrators	Public registrars		
Austria					2	1						3
Belgium						2					1	3
Cyprus												
Czech Republic	1					1						2
Denmark						1						1
Estonia												
Finland					1	1						2
France		1		3	1	2					1	8
Germany	11		1	6		5	10	2				35
Greece												
Hungary												
Ireland						1						1
Italy		1		1		4	2	1			1	10
Latvia						1						1
Lithuania											1	1
Luxemburg				1	1						1	3
Malta						1			1			2
Netherlands	2					1	1					4
Poland	1					1						2
Portugal						1					2	3

Country	Business					Legal professions					Consumers' org.	Total
	Industry	Trade	Services	Financial Services	General	Lawyers	Judges	Notaries	Arbitrators	Public registrars		
Slovakia												
Slovenia					1				1			2
Spain						4				2	1	7
Sweden	2					2						4
UK	2	1	2	4		12	2		1		1	25
EU org.	8[32]	5[33]	1	14	2	4[34]		13[35]			4	51
Non-EU	4											4

[32] 1 Belgium, 1 Spain, 1 Germany,1 Norway, 2 Italy (UNICE).
[33] 1 Spain, 1 France (FEDSA).
[34] 1 France, 1 Italy, 1 Slovenia, 1 UK (CCBE).
[35] 1 Austria, 1 Belgium, 4 France, 1 Hungary, 3 Germany, 1 Netherlands, 1 Italy, 1 Spain (CNUE).